

Válasz Dövényi Zoltán professzor úr bírálatára

Mindenekelőtt szeretném megköszönni Professzor úr pozitív és támogató bírálatát! Megtisztelőnek tartom a munkámmal kapcsolatos véleményét. Nagy örömmel tölt el, hogy opponensem nívumnak tartja azokat a vizsgálatokat, melyek a Kárpát-medence országaiból Magyarországra irányuló vándorlásokat integráltan a cél- és forrásterületek összekapcsolásával, a regionális etnikai térszerkezetre gyakorolt hatásával együtt tanulmányozza.

Az alábbiakban a bírálatban felvetett kritikai észrevételekre kívánok válaszolni.

1. Opponensem felveti bírálatában, hogy a forrásterületek esetében nagyon fontos lenne települési szinten ismerni a vándorlók utolsó, elvándorlás előtti külföldi lakóhelyét. Egyetértek bírálóm megállapításával. Mivel ezt az információt az adminisztratív nyilvántartások nem tartalmazzák, így ehelyett a változó helyett a születési hely adatát használtam disszertáciomban, mely rendelkezésre áll ilyen részletezettséggel.

A külföldiekre vonatkozó adminisztratív nyilvántartások tartalmának megváltoztatása nehézségekbe ütközik, mert ez csak jogszabály-módosítással érhető el. Sajnos ez örök dilemma, hiszen a részletesebb elemzési igények ellentétesek a lakosság adminisztratív terheinek csökkentésével. Az Európai Unióban a migrációs statisztika mindenhol hasonló problémával néz szembe, a közös szabályozási keretek kialakítását már megkezdték, így a megoldás középtávon az unió egészére kiterjedhet majd.

A kérdést a KSH rövidtávon azzal orvosolta, hogy az utolsó külföldi lakóhely kérdését beépítette a 2022-es népszámlálás kérdőívébe, még hozzá települési szinten. Így opponensemnek arra a felvetésére, hogy a születéskori lakóhely helyett az utolsó külföldi lakóhely változóját használva mennyire módosulnának az eredményeim, azt tudom válaszolni, hogy erre a kérdésre a 2022-es népszámlálás adatai tudnak majd egzakt választ adni.

2. Bírálóm megjegyzése szerint a Gini-együtthatók, Hoover-indexek módosításában nem hangsúlyoztam eléggé, hogy itt saját eredmények, módszerek alkalmazásáról van szó. A dolgozat során ugyan igyekeztem ezt jelezni (51. oldal), illetve a 33-as lábjegyzetben a dekompozíciók általános használhatóságára is tettem utalást: „A Gini-együttható felbontásának gondolatmenete nemcsak a területi csoportosításokra használható, hanem általánosan is, bármilyen osztályozás alapú ismérv-eloszlások vizsgálata esetén. Az együtthatóban szereplő összetevők csoportosításával elérhető a csoportok magasabb aggregáltsági szintjei közötti

horizontális vagy vertikális összevetés, a csoportokon belüli és azok közötti koncentrációk elkülönítése, így például a jövedelmek emberek közötti koncentrálódása is felbontható a nemek közötti és nemeken belüli egyenlőtlenségek összegére is, vagy régiókon belüli és régiók közötti részekre.” Ugyanakkor elfogadom, hogy ezeknek a saját módszereknek az ismertetése lehetett volna hangsúlyosabb.

3. Dr. Dövényi Zoltán véleménye szerint jobb lett volna egy külön módszertani fejezetben együtt tárgyalni az adatforrásokat és a módszereket. A dolgozat felépítésében azt az utat választottam, hogy az alkalmazott módszereket azokon a helyeken ismertettem röviden, ahol azokat felhasználtam. Ettől függetlenül szintén elfogadom az egységes fejezet létrehozásához szükséges bírálati pontot.

4. Egyetértek bírálóm azon megállapításával is, hogy a migrációs elméletek szakirodalmi összefoglalója némileg kilóg a disszertáció logikai sorából. Ennek az az oka, hogy a migrációs elméletek kapcsán szerettem volna egy olyan „koordináta-rendszert” adni a disszertáció első felében, melyben el lehet helyezni a Kárpát-medencei települési hálózatok társadalomföldrajzi nézőpontú vizsgálatát. Erre a fejezetre igyekeztem többször vissza is utalni.

Végül szeretném még egyszer megköszönni Dövényi Zoltán professzor úr elismerő és támogató véleményét, valamint bírálatát és értékes észrevételeit. Véleményével nagyban hozzájárult jövőbeli kutatásaim szakmai színvonalának emeléséhez.

Kérem válaszaim elfogadását.

Budapest, 2022. 11. 21.

Kincses Áron